

S A V A S

Krekenavos Mykolo Antanaičio gimnazijos laikraštis

REDAKCIJOS ŽODIS

Pasisvečiavo ir... išvažiavo Žiema savo krištoline karieta. Išvažiavo ir paliko atvirus vartus kvatokliui Pavasariui...

O Pavasaris jau ir čia! Ir man jis taip patinka! Dėl begalinės erdvės jausmo, saulės šviesos, dėl grįžtančių paukščių, išbrinkusių medžių ir krūmų pumpurų, dėl žydinčių sodų ir gėlių. Pavasarį kiekviena smulkmena gamtoje ir buityje įgauna kitokį atspalvį ir prasmę, nes pavasarį visi gyvi padarai yra kaip barometrai: pajunta šviežio oro gurkšnį ir skuba veikti. Žmonės, žvėrys, paukščiai, ropliai, vabalai – visi. Net žuvys Nevėžyje plaukia greičiau. Manau, kad šylantis oras veikia visus. Ir tikrai neblogai – linksmai! Pavasarį norisi muzikos, ir šėlionių, norisi ilgiau būti gamtoje, mėgautis šiluma. Sėdėti pamokose, kai už lango saulės spindis kviečia padūkti – kančia. Žvelgi į mokytoją abejingu žvilgsniu ir murmi sau po nosim: ką jis čia kiedi, niekam neįdomu. Mintys sukasi ne apie pamokas, bet apie atostogas, jūrą, naują šukuoseną, madingus batus, ryškią aprangą. Ir ne tik! Minčių būna vertų kino filmo scenarijaus. Pavasarį tiek daug sielos polėkio ir grožio, o ypač jaunam. Bundant gamtai iš po žiemos gniaužtų ir mums norisi paražyti sustingusius sąnarius ir lėkti – patirti, pajusti, daryti, mylėti, įkvėpti jėgų ir nugalėti, išsivaduoti nuo žiemos depresijos, norisi kažkam patikti, norisi jausmų... Ir lai nepyksta ant mūsų mokytojai ir tėvai, kad pavasarį tampame išsiblaškę svajokliai ir linksmi vėjavaikiai. Tokie,

kaip K. Binkio eilėraštyje:

Pasikinkęs jauną vėją,
Vėtrą šaunią apkabinęs,
Leidžiuos per padangių plynas,
Su pavasariu lenktyniais.
Gulbės – keliai!
Gervės – keliai!
Debesų keliu didžiuoju
Aš važiuoju!..

**Džiaukimės ir švėskime
pavasari!**

Urtė Daugelaitė

Mokytojos Rimos Balčiuvienės
fotografija

Fotografavo Aida Mažikaitė

Fotografavo Urtė Daugelaitė

KOVAS - PAVASARIO PRADŽIA...

Ne tik gamtos, bet ir žmonių pasaulyje vyksta keistų dalykų. **Ar žinojote, kad:**

- pavasarį žmogus kvėpuoja 30% daugiau nei kitais metų laikais;
- pavasaris Pietų pusrutulyje prasideda rugsėjo mėnesį;
- pavasario pavadinimas siejamas su vasaros pavadinimu, pridodant priešdėlį pa-, kas reiškia buvimą šalia;
- jei teka daug beržo sulos - bus lietinga vasara;
- jei anksti pavasarį žaibuoja, bet negriaudėja - bus sausa vasara;
- paukščiai ar vapsvos susisuks lizdus saulėtoje pusėje - bus šalta vasara;

Fotografavo Urtė Daugelaitė

- jei šaltas kovas arba ledas ne plaukia, o susigrūda - bus didelis derlius;
- Šveicarijoje, Ženevoje, oficialiai pavasario pranašu paskelbtas kaštonas, augantis netoli vyriausybės pastato. Jis jau 200 metų pražysta kovo mėnesį, bet 2003 metais jis pražydo gruodžio 29, o 2006 metais - dukart: kovo ir spalio mėnesiais;
- astronominis pavasaris prasideda kovo 20 d. (pavasario lygiadienį) Šiaurės pusrutulyje.

MARGUČIAI IR PAVASARIS

Iš Reginos Liukminienės margučių kolekcijos

Margučių marginimo tradicija yra atėjusi dar iš pagonybės laikų. Tai patvirtina archeologiniai radiniai: Gedimino kalno piliavietėje aptiktas XIII a. akmeninis margutis bei molinio margučio skeveldros, Dainų slėnyje rastas kaulinis margutis ir kt. Margučius, kaip pagonybės liekaną, savo raštuose mini Martynas Mažvydas, Mikalojus Daukša. Gilioje senovėje žmonės tikėjo magine margučio galia, laikė jį gyvybės, vaisingumo, derlingumo simboliu.

Kiaušinius margino tikėdamiesi apsaugoti nuo blogio jėgų, ligų, nelaimių. Tikėta, kad marginto kiaušinio galia dar labiau sustiprėja. Per Velykas neapsieita ir be tam tikrų apeigų, žaidimų. Dažnai vykdavo kiaušinių ridenimo rungtis. Seniau tikėta, kad riedantis apeiginis kiaušinis, susilietęs su žeme, pažadina ją ir suteikia gyvybinių galių. Stengtasi kuo gražiau nusimarginti margučius, Velykų rytą kuo pirmesniai grįžti iš bažnyčios, išsirinkti daužavimui patį tvirčiausią kiaušinį, daugiausia kiaušinių prisirinkti ridenant, nugalėti kitose rungtyse. O tradicinių rungtių su margučiais vaikai ir jaunimas žinojo daugybę: kiaušiniai buvo lazdomis ridenami į duobutes, nešami šaukštais - kas greičiau, kas nesudaužys. Margučius mesdavo per namą ar pirtį. Jei nesuduždavo, buvo tikima, kad metusiajam metai bus itin sėkmingi. Kiaušinių daužavimą etnologai sieja su senoviniu mitu apie Kosminį kiaušinį ir Kosminę gyvatę. Mitas paremtas tikėjimu, jog pramušus margutį, iš jo simboliškai išleidžiama gyvybės ir vaisingumo davėja Gyvatė. Daužaujant margučius tarsi padedame žemei išlaisvinti gyvybines galias. Tas, kuris išsirenka stipriausią kiaušinį, gali tikėtis geros sveikatos ir stiprybės visus metus. Tikėta, kad užklupus nelaimėi ar pasiklydus miške reikia prisiminti, su kuo pirmu mušei kiaušinį per

Velykų pusryčius- ir greitai slegianti negerovė baigsis. Kiekvienas etnografinis regionas nuo seno turėjo tam tikras margučių marginimo madas. Pavyzdžiui, Mažojoje Lietuvoje vyravo tamsios margučių spalvos - juoda, ruda. Klaipėdiečiai itin mėgdavo ant margučio vašku išrašyti metus, linkėjimus, vardą to, kam dovanos margutį. XIX a. Mažojoje Lietuvoje lietuvinkai turėjo savitą marginimo būdą: nudažę kiaušinį vientisa spalva, jį išmargindavo vašku, o vėliau rūgštimi nuėsdindavo dugno spalvą. Nutirpus vaškui, ant balto kiaušinio pagrindo likdavo raštas. Populiariausios Lietuvoje tradicinės technikos: ornamentavimas vašku, skutinėjimas bei dažymas svogūnų lukštuose, naudojant įvairias žoleles, kruopas, grūdus. Dabar atrandama ir modernesnių būdų: apklijuojama lipdukais, dažoma laku, markeriais, kiaušiniai „dekupažuojami“, apklijuojami siūlais ir kitaip puošiami, tačiau tai neturi nieko bendra su lietuviškąja tradicija. Bet vis dėlto kaip margutį marginsime, kokį magišką veiksmą beatliksime, svarbiausia suprasti, kad pavasario atėjimas ir Jėzaus prisikėlimas pirmiausia prasideda žmogaus širdyje.

PAVASARIS - ir poezija, knygomis, teatru kvepiantis mėnuo:

Piešė Justina Zeninaitė

Kovo 3 d. - Tarptautinė rašytojų diena

16 d. - Knygnešio diena

21 d. - Pasaulinė poezijos diena

27 Tarptautinė teatro diena. **Lietuvoje – visas kovas paskelbtas vaikų poezijos mėnesiu.**

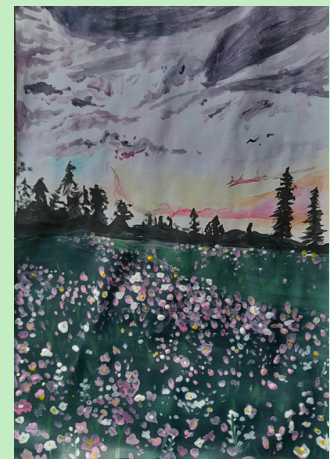
Balandžio 2 d. - tarptautinė vaikų knygos diena

15 d. - tarptautinė kultūros diena

23 d. - Pasaulinė knygos diena

Gegužės 3 d. - pasaulinė spaudos laisvės diena

7 d. Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos diena

Piešė Justina Zeninaitė

TRIOLETAI. IR NE TIK...

Septintokų kūryba

Varveklių ašaros

Šviečia saulė – negaili spindulių,
Varveklių ašaros krinta,
Balutėm žeme pasileidžia.
Šviečia saulė – negaili spindulių,
Snieguolių žiedai sušvinta.
Pavasariu oras pakvimpa.
Šviečia saulė – negaili spindulių,
Varveklių ašaros krinta.

Liepa Kelertaitė

Spindinti saulė

Spindi saulė laiminga,
Kur tik pažiūrėsi, ten ir spindės.
Šoka jos spinduliai ant peties.
Spindi saulė laiminga,
Niekada neliūdna,
Šildo mus visada.
Spindi saulė laiminga,
Kur tik pažiūrėsi, ten ir spindės.

Lauryna Samuolytė

Pavasaris gražus

Pavasaris gražus,
Ateina jis lėtai,
Kai gėlės jau atgimsta.
Pavasaris gražus,
Kai sniegas tirpsta, tirpsta,
Žolė jau dygsta, dygsta.
Pavasaris gražus,
Ateina jis lėtai.

Deimantė Ropytė

Fotografavo Aida Mažikaitė

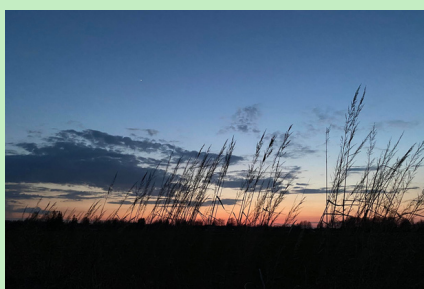
Raktažolės

Pražydo pavasario gėlės,
Gražios kaip plaštakėlės.
Raktažolės mano mieliausios
Iš visų pačios gražiausios.

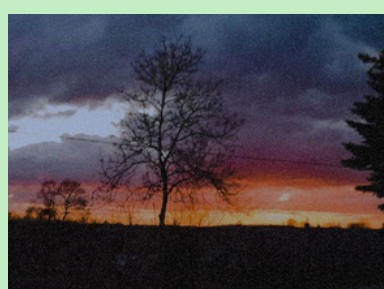
Jos žydi taip gražiai,
Net žiūrime į jas maloniai.
Ratuotos bitutės skrajoja,
Šaldujį medutį nešioja.

Tai pavasaris puikus!
Žydi gėlės – džiaugsmo bus!
Medžius, krūmus ir vaikus
Šiltas vėjas jaukiai pus.

Lukas Dimičiukas

Fotografavo Urtė Dauglaitė

Fotografavo Aida Mažikaitė

ŽODŽIŲ LABIRINTAS

Sudarė Aida Mažikaite

PAVASARISEHVKTĖĖŪWNJSNVKSUDFGWEVMPFAČĖVJXZMATUBKDOWNDNGKOVASJDFHVD
DBGGUUVUNVVINDNVFIUNDFUUNDSUFDNSIVUNIDUBALANDISNJNI NNNNERNNNUGEGUŽĖ
GANDRASNDVRIUĖĖJKVJKDQĖAJCMUIHHWUĖĖĖJŠVNDIWNVN UDN NFUN ŽIBUOKLĖSMFH
UNWIN BAIJERRUĖĖĖJNAMXBVRUĖYEGUĖĖĖĖYEKSYHYDVBKYSYDVVBYŠRŠĖJĖUUSNSSCY
TULPĖBNVYDUWNČUĖEHGYEGUĖĖBSSBDUĖGBNARCIZASDSBVISUDFVBURGBGVEYEABXDBF
FNWNWERNNGUĖĖĖĖJĖNVUŠĖSUPAVASARIUNFHVERKVNIREUJVNINRVFKUSNSUJNLEREN
.RNURNBWENSLURSCYLĖSNAKFDŪČUĖJHNVVUĖRĖNDUSNIEGUOLĖSBN VHGFDB EUYTYKCY
ŽYDRĖSKBBWUĖĖĖUĖĖV VJSHDUNDFBJRŪHIACINTASNVNVSYEWBVKYERRNVRUYVNUBVU
KCNEYRICĖŠČŪĖĖĖJĖJNVZKAĖČUĖĖUĖĖKROKAIREHBŪRŠXNKNYBAYDVELYKOSVBIFNVUSKF
NFBNAUSDIBNFDYBNDBNASEYHBVEYRBIUDRFVBYURBUUYERYUUBRYERAYBUUWŠUĖĖĖĖ
LKJHGFSMNBVCXXZŪUĖĖĖ
CFTYHNJHGFDTGBYUJMNBRFDXTGBGDFDŽIAUGSMASRDXTGBCGFDYHBKJHJIYTHGCXNBV
IHBVCDWZSDRTFVGYŠŠYHNJUIKMMHYTGVEŠILUMAZSAWĖĖRFVGYUJMKPOIKJMBHG
SAULĖHVSRYRUGHURURJGBDSBEJRRUWHWSUURBUWBUBRUBUJBVRRUBDHHGAMTA

SURASTI: 1.PAVASARIS 2.KOVAS 3.BALANDIS 4.GEGUŽĖ 5.GANDRAS 6.ŽIBUOKLĖS 7.TULPĖ
8.NARCIZAS 9.SCYLĖS 10.SNIEGUOLĖS 11.ŽYDRĖS 12.HIACINTAS 13.KROKAI 14.VELYKOS
15.MARGUČIAI 16.ATBUDIMAS 17.DŽIAUGSMAS. 18.ŠILUMA 19.SAULĖ 20.GAMTA

PAULIUS STALIONIS

LIETUVIŠKAI

AŠ LIETUVIŠKAI ŽODĮ RAŠAU.
PANAŠIAI, KAIP RAŠYČIAU ANT LAPO.
VARNELES ANT RAIDELIŲ VIRŠAUS
SUDĖLIOJU. IR NOSINĖS KABO.

U „LIETUVISKAI ZODI RASAI“ ...
„RASTAS“? „RAŠTAS“? GAL „RAŠTAS“? KAS ŽINO?...
KIMSTA PRIEBALSIŲ, BALSŲ BALSAI.
MIRŠTA ŽODŽIAI, KURIŲ NEPAŽINO.

Piešė Miglė Mieliauskaitė

PRASMIŲ LABIRINTAS

PO ABITURIENTŲ VIEŠOJO KALBĖJIMO IR
BESIRUOŠIANT EGZAMINAMS

- Jei praeitis būtų kitokia negu dabar, tai ir dabartis būtų kitokia.
- J. Savickio „Vagyje“ vaizduojamas gražiausias sąžinės pasireiškimas.
- Žmogiškumą gali turėti ir įvykdęs žmogžudystę.
- Sarkazmas neleidžia prasiveržti tikriems jausmams.
- Vincas įstoja į kunigų seminariją, vėliau metė.
- Moterys „Sename dvare“ gerbia krikščioniškąsias vertybes, nes vaikšto po parką ir uodžia rožių kvapą. Mamatė padaro iš gluosnio krėslą Irusiai.
- Iš „Anykščių šilelio“ ištraukos sužinojau, kad yra blogų grybų, o geri kad yra, ir taip žinau.
- Visi tėvai nori, kad vaikai būtų kultūringi, protingi, draugiški, bet tai ne visada būna tiesa.
- Žalia spalva mūsų vėliavoje yra kaip gamta, miškas, laukai, iš kurių mes atėjome per karo metus.
- Vytautas Didysis pasiuntė vokiečiams telegramą.
- Valstietis buvo pasiturintis: turėjo dvi karves ir žmoną.
- Draugui nepagailo nei paskutinio duonos kąsnio, nei paskutinio šovinio.
- Be miškų lietuviai negalėtų apsiginti nuo priešų. Jei bebūtų miškų, ar mes šalį gintume?
- Jeigu tų vyšnių (pagal Šatrijos Raganos „Vyšnias“) taip norėčiau, tai būčiau pasisėjęs medelį ir prižiūrėčiau, kad uogos būtų gardžios.

Padėka Aida Mažikaitei už maketavimo ir kūrybinius darbus,
Urtei Daugelaitei už originalią kūrybą.